

เศรษฐกิจไทยหลังโควิด-19 : เดินหน้าอย่างเข้มแข็ง

ดร.นครินทร์ อมเรศ

ฝ่ายนโยบายโครงสร้างเศรษฐกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

เป็นที่น่าจับตาอย่างยิ่งถึงพัฒนาการของสถานการณ์โควิด-19 หลังข่าวตีที่มวลงมนุษยชาติเฝ้ารอมาถึงเมื่อหลายบริษัทรายใหญ่ของโลกรายงานความคืบหน้าในการทดลองวัคซีนซึ่งมีผลสัมฤทธิ์เป็นที่น่าพอใจมาก ความสำเร็จดังกล่าวผนวกกับข่าวชัยชนะของว่าที่ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาท่านใหม่ ได้ส่งผลให้ดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์ทะยานขึ้นแตะระดับสูงสุดในประวัติศาสตร์ที่ 30,000 จุด รายงานล่าสุดของ McKinsey ที่ออกแทบจะพร้อม ๆ กับผลการทดลองวัคซีน ได้ระบุว่าผลสัมฤทธิ์ของวัคซีนจะทำให้ความน่าจะเป็นที่การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในประเทศสหรัฐฯ จะยุติลงในช่วงครึ่งหลังของปี 2564 เพิ่มสูงขึ้น บนข้อสมมติฐานว่ามีการกระจายวัคซีนให้ประชาชนได้รับอย่างทั่วถึงเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ให้เพียงพอ แต่ไม่ได้หมายความว่า การแพร่ระบาดจะยุติเร็วขึ้นแต่อย่างใด นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตถึงกระบวนการแจกจ่ายวัคซีนที่อาจต้องจัดเก็บภายใต้ อนุภูมิคุ้มกันพิเศษว่าจะดำเนินการได้สะดวกเพียงใดอีกด้วย

ปัจจัยแวดล้อมนี้เป็นแรงสนับสนุนสำคัญต่อการฟื้นตัวในภาคเศรษฐกิจจริง โดยตัวเลขเศรษฐกิจล่าสุดในไตรมาสสามของไทยหดตัวลดลงจากปีก่อนเหลือร้อยละ -6.4 จากที่หดตัวถึงร้อยละ -12.1 ในไตรมาสสอง ซึ่งหากเทียบเป็นการเติบโตแบบปรับฤดูกาลจากไตรมาสก่อนจะเพิ่มถึงร้อยละ 6.5 โดยที่มาสำคัญในการฟื้นตัวมาจากการใช้จ่ายภาครัฐและการบริโภคภาคเอกชน ขณะที่ ตัวเลขที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้าสินค้าและบริการระหว่างประเทศยังติดลบอยู่อีกมาก ดังนั้น トラบใดที่สถานการณ์การดำเนินชีวิตในประเทศคู่ค้าสำคัญ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา และยุโรป ยังไม่กลับมาเป็นปกติแล้ว การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจก็จะยังคงค่อยเป็นค่อยไป คำถามสำคัญในขณะนี้ จึง คือ เราจะปรับตัวอย่างไรในช่วงเปลี่ยนผ่านนี้ โดยขอเสนอคำตอบที่จะช่วยให้เศรษฐกิจไทย เดินหน้าได้อย่างเข้มแข็ง จากสองเวทีสัมมนาวิชาการสำคัญ คือ งานสัมมนาวิชาการระดับชาติ โครงการพัฒนาผู้บริหาร หลักสูตรบริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในวันที่ 26 พ.ย. และการประชุมวิชาการประกันสังคม ประจำปี 2563 ในวันที่ 27 พ.ย. ซึ่งได้รับเกียรติร่วมเป็นวิทยากร ดังนี้

ประการแรก ความเข้มแข็งของกลไกสาธารณสุขในระดับท้องถิ่นผ่านความแข็งแกร่งของกองทัพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กว่าล้านคนทั่วประเทศ เป็นกุญแจดอกสำคัญที่ไขสู่ความสำเร็จของการบริหารจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดภายในประเทศ โดยท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข และท่านรองอธิบดีกรมอนามัย ได้สร้างความเชื่อมั่นต่อพวกเราว่าพี่น้อง อสม. ซึ่งมีพื้นฐานการดำเนินการมาหลายทศวรรษ จะช่วยสร้างแบนด์ให้กับไทยในการเป็นศูนย์กลางความปลอดภัยทางการแพทย์และพร้อมจะดึงดูดนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจทั่วโลกเข้าสู่ไทยหลังการแพร่ระบาดยุติลง ซึ่งจะเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันให้เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวได้อย่างมั่นคง

ประการที่สอง การสอดรับระหว่างการดำเนินการของภาครัฐและเอกชนเป็นไปอย่างไร้รอยต่อ นโยบายการคลังและนโยบายการเงินเริ่มดำเนินการอย่างตรงจุดเพื่อฟื้นฟูควบคู่ไปกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ *โครงการคนละครึ่ง* ไม่เพียงแต่จะช่วยให้มีเงินทุนเวียนในระบบเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้นแต่จะช่วยให้พ่อค้าแม่ค้าปลีกรายย่อยสามารถปรับตัวเข้าใช้เทคโนโลยีทางการเงินซึ่งจะช่วยลดต้นทุนและสร้างตลาดเพิ่มขึ้น ขณะที่ *มาตรการปรับโครงสร้างหนี้* รายบัญชีที่ธนาคารพาณิชย์สามารถทำงานร่วมแก้ปัญหาที่ลูกหนี้กว่าร้อยละ 94 ในการออกแบบแก้ไขหนี้ให้เหมาะสมกับความจำเป็นเป็นรายตัว โดยไม่ต้องพักการชำระหนี้ทั้งกระดาน อันอาจเป็นผลเสียต่อวินัยทางการเงินในระยะยาวได้ ในด้านภาคอุตสาหกรรม *ท่านรองอธิบดีกรมโรงงาน* ได้กล่าวถึงความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมในการลดกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นเพื่อเอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ หลังได้เปลี่ยน *นิยามโรงงานอุตสาหกรรม* ภายใต้การกำกับดูแลจากที่เคยมีคนงาน 7 คนขึ้นไป เป็น 50 คนขึ้นไป ทำให้โรงงานสามารถดำเนินธุรกิจได้ง่ายขึ้น ขณะที่ *ท่านรองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย* ได้แสดงถึงความพร้อมในการจัดตั้ง F.T.I. Academy เพื่อยกระดับและปรับทักษะแรงงานในภาคอุตสาหกรรมร่วมกับสถาบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลฯ และสามมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ

หากเราสานต่อสัญญาณบวกสำคัญ คือ *พื้นฐานระบบสาธารณสุขไทยและการปรับนโยบายของรัฐให้สอดคล้อง* กับการเปลี่ยนผ่านของภาคเอกชนให้ยังส่องประกายแห่งความหวังต่อไปหลังวิกฤตโควิด-19 ยุติลงได้จะเป็นปัจจัยหลักในการเดินหน้าอย่างเข้มแข็งของเศรษฐกิจไทยไม่แพ้ชาติจากผลการทดลองวัคซีน

บทความนี้เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย